

เทศน์เช้า วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว! ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ฟังธรรมะ สังฆธรรม เวลาธรรมเป็นที่สงบระงับ เป็นที่ร่มที่เย็น สักคมสมัยโบราณเรา ถ้าที่ไหนมีความขัดแย้ง เขาจะไปวัดไปวา กัน ถ้าไปวัดไปวาเพื่อความ ร่มเย็นเป็นสุขใจ ทีนี้เวลาไปวัดไปวาเพื่อความร่มเย็นเป็นสุข ตอนนีโลกร้อนนัก เวลาเข้ามาวัด มาวา เข้ามาวัดมาวานี้กว่าจะร่มจะเย็น โอ้ย! วัดร้อนกว่าอีก

อ้าว! ถ้าร้อนอย่างนี้เขาเรียกตบะธรรมนะ มีตบะธรรม เราจะทำศีล สมาธิ ปัญญาขึ้นมา เพื่อแผดเผากิเลสนะ ถ้าแผดเผากิเลส เราใช้ให้มันถูกต้อง ใช้ให้มันดีงามมันจะเป็นประโยชน์กับ เรา

สิ่งของที่เป็นอาวุธเขาไว้ใช้เพื่อป้องกันตัว ใช้เพื่อประโยชน์ใจ เขาไม่ไว้ใช้ทำลายตัวเอง ใจ แต่สิ่งที่เราแสวงหาสิ่งนั้นมา เราต้องแสวงหามาเพื่อเป็นอาวุธ ธรรมอาวุธๆ อาวุธเพื่อปราบปรามกิเลสใจ ถ้าปราบปรามกิเลส จิตใจก็จะร่มเย็นลงได้ จิตใจที่มันร่มเย็นลงเพราะมัน ร้อน เราร้อนเพราะอะไร เราร้อนเพราะกิเลสค้นหาความทะยานอยาก แล้วกิเลสค้นหาความ ทะยานอยาก ดูทางโลกเขามีการแข่งขัน โลกนี้มีการแข่งขันๆ ถ้าที่ไหนมีการแข่งขัน ที่นั่นจะมี ความเจริญรุ่งเรือง

แล้วเวลาแข่งขันมีความเจริญรุ่งเรืองแล้ว สิ่งของคนที่แพ้การแข่งขันนั้นนะ เราทิ้งเขาไว้ข้าง หลังใช้ไหม เราคุณะ ในประเทศญี่ปุ่น ในทางสถิติเขาบอกเลยนะ เป็นโรคมะเร็งร้ายล้านกว่าคน ในเกาหลีใต้ตอนนี้เนะ วัยรุ่นบอกเลย เป็นการแข่งขันที่รุนแรงมาก เขาไม่ยอมอยู่ประเทศเขาเลย เพราะอะไร เพราะถ้าใครเข้ามาหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงได้ คนคนนั้นเป็นผู้ชนะ พอออกมาเขามี งานทำเลย ไอ้คนที่เข้าแข่งขันสู้เขาไม่ได้ ออกมามันตกอยู่ข้างหลังนั้นนะ นี่โลกมีการแข่งขันๆ นะ

แต่ในพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนให้มีความเมตตาต่อกัน สอนให้มีความใจต่อกัน ถึงเขาจะแข่งขัน เขาจะมีความด้อยสิ่งใด แต่เขาก็เป็นมนุษย์ เขาเป็นคน เขามีความสุขความ

ทุกข์ในใจ ถ้าเขามีความสุขความทุกข์ในใจของเขา เรามีน้ำใจต่อกันๆ พระพุทธศาสนาสอนอย่างนี้ไง พอสอนอย่างนี้ไป บอกว่ามันจะไม่เจริญๆ

มันเจริญดี มันเจริญขึ้นมาพร้อมกับความสงบสุข เจริญขึ้นมาพร้อมกับความยิ้มแย้มแจ่มใส มันไม่ใช่เจริญขึ้นมาพร้อมกับความหวาดระแวง เราเจริญขึ้นมาพร้อมความหวาดระแวงพร้อมกับการแข่งขัน มันเจริญขึ้นมาแล้วมันทุกข์มันยาก เห็นไหม นั่นโลกเจริญ

ถ้าธรรมเจริญๆ ใจ เขาจะทุกข์จะร้อน มีน้ำใจต่อกันๆ เรามีน้ำใจต่อกันนะ ถ้าเรามีน้ำใจต่อกันเพื่อประโยชน์ การสร้างอาณาจักรบาบามีมันสร้างมาอย่างนั้น พระพุทธศาสนาสอนอย่างนั้นนะ สอนที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์ เสียสละมาทุกๆ อย่าง เสียสละมาเพื่ออะไรละ เสียสละมาเพื่อบารมีของท่าน

เวลาเราเป็นชาวพุทธ เรามีการศึกษา เขาให้สวดสัมโพชฌงค์ เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาป่วยให้พระสวดสัมโพชฌงค์ให้ฟัง นี่ก็เหมือนกัน สวดสัมโพชฌงค์ให้ฟังแล้วท่านหายจากป่วยจากไข้ เวลาใครเจ็บไข้ได้ป่วย เขาจะสวดสัมโพชฌงค์ในสัมโพชฌงค์ ธรรมะ วิริยะ มีการวิจยธรรม มีสติมีปัญหา มีปัญญาค้นคว้าไง แต่ถ้ามีปัญหา ค้นคว้าแล้ว ในสัมโพชฌงค์ก็บอกถึงอินทรีย์แก่กล้า สัทธินทรีย์ ศรัทธาแก่กล้า วิญญูอินทรีย์ วิญญูณแก่กล้า ขันธอินทรีย์ มันต้องมีความแก่กล้า ความแก่กล้า ความเข้มแข็ง ความแก่กล้า ความเข้มแข็งมันมาจากไหน มันมาจากไหน อ้ออีกเหล็กตามเข้าไปไหน อ้ออีกเหล็กตามเข้าไปให้มันเข้มแข็งใช่ไหม

ความเข้มแข็งขึ้นมา นี่ไง พันธุกรรมของจิต พันธุกรรมของจิตที่เราเสียสละกันอยู่นี่ไง มีน้ำใจต่อกันนี่ไง ถ้าเรามีน้ำใจต่อเขา มีน้ำใจต่อกัน เราฝึกฝนของเรา จิตใจเห็นแต่ความอบอุ่น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสียสละๆ เสียสละของท่าน เสียสละชีวิตของท่าน ท่านเสียสละคุณงามความดีของท่าน ทำคุณงามความดีไป ทำเพื่อหมู่คณะไป ทำเพื่อสังคมไป ทำทุกอย่างเพื่อสังคม นี่อินทรีย์แก่กล้าๆ แก่กล้าขึ้นมาเพราะมันทำมาๆ มันทำของมันมา มันมีความแก่กล้ามา ความแก่กล้ามันมีสติมีปัญหา มันวินิจฉัยได้หมด เวลาเสนอสิ่งใดขึ้นมาในสังคม สังคมเขามีแต่การแข่งขัน มีแต่การแย่งชิง เราคัดเลือกของเราไป เวลาคัดเลือกของเรา เราพร้อม เราพร้อมที่จะทำคุณงามความดี สิ่งใดที่เป็นความดี เราส่งเสริมทั้งนั้นนะ ส่งเสริมทั้งนั้น

ฉะนั้น เวลาмаวัดมาวาแล้ว ข้างนอกมันเร้าร้อน โลกมันมีการแข่งขัน มันมีการแข่งขัน มันดุเดือด เราไปพักผ่อน ไปชาร์จไฟ ไปชาร์จไฟชาร์จแบตในวัด ไปชาร์จแบตในวัด เข้าไปถึงในวัดแล้วนะ เราก็ทั้งหมด ทั้งหมดเลยนะ สิ่งที่ขัดแย้ง สิ่งที่ยึดมั่นในใจ ทั้งไว้ปากประตุนั่นนะ แล้วเข้าไปในวัดไม่เอาอะไรแล้ว ลืมให้หมดเลย พุทโธๆ ของเรา ถึงเราจะชำระล้างกิเลสไม่ได้ ก็ขอให้มันเบาบางลง ถ้ามันเบาบางลงได้ ถ้าเรามีสติปัญญา มีการฝึกหัดขึ้นมา มันเบาบางได้

แต่ถ้ามันไม่เคยฝึกหัดเลย มาใหม่ๆ เลย เวลามาวัดก็เอาเรื่องของโลกมากดทับหัวใจ เวลาออกไปทางโลกจะไปทำงานก็อยากจะไปวัด อยากจะไปวัด เวลาไปอยู่ทางโลกก็คิดถึงแต่เรื่องวัด เวลาเข้ามาวัดมาวาคิดถึงแต่เรื่องหน้าที่การงาน แล้วเอ็งจะเอาอะไรล่ะ นี่เพราะเราไม่ฝึก

แต่ถ้าเราฝึกหัดของเรา เราฝึกหัดของเรา เรามาวัดมาวา เราจะมาพักผ่อนของเรา สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง มันเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาแหละ เราไม่ต้องไปทุกข์กังวลกับมัน จนเกินไบนัก เป็นหน้าที่การงาน เราก็รับผิดชอบ เราก็รู้ของเรา เราทำสิ่งใดๆ ที่มันยังแก้ไขไม่ได้ เราวางไว้ก่อน เราวางไว้ก่อน ถ้าเรากลับเข้ามาวัดมาพักผ่อนของเรา มาพุทโธของเราให้จิตมันสงบระงับขึ้นมา พอสงบระงับขึ้นมา อ้อ! ของเล็กน้อย แค่นี้ก็แก้ไขได้ทั้งนั้น มันบรรเทา มันบรรเทา ถึงมันทำไม่ได้ก็ให้มันบรรเทาเบาบางลง ถ้ามันบรรเทาเบาบางลง มันบรรเทาเบาบางลง ด้วยธรรมโอสธ ด้วยสติด้วยปัญญาของเรา มันจะไม่บรรเทาหลงโดยการอุมขุของใคร ความอุมขุของเขามันเป็นอำนาจาสนาของเรานะ ถ้ามีอำนาจาสนาของเรา เรามีอำนาจาสนา เรามีบารมีของเรา ใครๆ เขาจะช่วยเหลือเจือจาน นั่นเป็นเรื่องของเขา แต่เวลาแก้ไขจริงๆ มันแก้ไขในใจของเรา นี่พูดถึงทางโลกที่เขาจะช่วยเหลือเจือจานกัน

เวลาเรามาประพฤติปฏิบัติ เราเห็นภัยในวิภูตสารมาบวชเป็นพระ มาปฏิบัติในวัด พอปฏิบัติในวัดขึ้นมา เราละทิ้งทางโลกมาแล้ว เรามาอยู่กับครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ที่ท่านชี้แนะชี้ทางเรา เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไปจะเป็นสังขารเป็นความจริงขึ้นมา มันจะเป็นข้อเท็จจริงในใจของเรา สติก็เป็นสติของเราจริงๆ อริสัจ สติที่เกิดขึ้นมาในหัวใจแล้วมันคือความปกติของใจ มันมั่นคงของมัน ถ้ามันเหลวไหล มันจะออกไปยับยั้งยับยั้งไฟ เราไม่ไปกับมัน

ถ้ามีสติ สติคือความมั่นคงของใจ มันเกิดขึ้นมาจากใจของเรา เราจะรู้เลย ถ้าสติ สติเลน สุข ตี ญตฺตี สติเลน โภคสมฺปทา พอสติของเรา เรามีความสุข ความสงบ ความระงับ สติของเรา เราจะมี

ทรัพย์สมบัติของเรา เรามีศีล เรามีสมาธิ เรามีปัญญา ถ้าเรามีศีล มีสมาธิ มีปัญญา อุตตสมบัติ สมบัติส่วนตัวตน

คูลี เวลาเราทำบุญกุศลขึ้นมา เราจะอุทิศส่วนกุศลให้คนนั้นคนนี้ อุทิศส่วนกุศล เพราะเราทำบุญแล้วเราได้บุญเยอะเลย แต่ถ้าเวลาศีลเราปกติ เรามีสมาธิของเรา นี่อุตตสมบัติ สมบัติของใจเรา ใครจะอุทิศ ฉันทาของฉันทเอง ฉันทาเอง ใครจะอุทิศ เราทำเพื่อเราๆ ถ้าทำของเราแล้วเป็นสมบัติของเรา ถ้ามันจะตายก็ตายกับเรานี้แหละ คูลี สัญญาความจำได้หมายรู้ในชาตินี้ ในปัจจุบันนี้เวลามันจะตาย มันจะตายไปกับเรา สัญญาที่อยู่กับเรา สมบัติของเราเวลาตายไปแล้ว ทุกข์แต่เรื่องยังไม่ได้แบ่งสมบัติเลย ห้ามตายๆ จะมาแบ่งสมบัติก่อน แบ่งเสร็จแล้วค่อยตาย นั่นมันจำของมันไป เพราะมันแบ่งคนอื่น ของมันไม่ได้อะไรไปไง มันได้แต่ความวิตกกังวลมันไป

แต่ถ้าเราทำความสงบระงับ ศีล สมาธิ ปัญญา มันเป็นของเราใช่ไหม มันอยู่กับใจเรา มันสมบัติทิพย์ มันเป็นที่สมบัติที่ใครจะแย่งชิงของเราไปไม่ได้ เพราะเราสร้างขึ้นมากับใจของเรา มันเกิดกับเรา มันจะไปกับเรา ของของเรา เราทำมาเอง ทำมาเอง นี่ปัจจุจัดตั้ง สันทิภูริโก เวลาเราจะบวชมาแล้ว อุตตสมบัติเกิดขึ้นที่ใจ ความลับไม่มีในโลก ความลับของคนอื่นเขาก็เป็นเรื่องของคนอื่นเขา ความลับของเรา เราทำสิ่งใดไว้ เรารู้เราเห็นตลอด รู้แจ้งแทงตลอดในใจของเรา แล้วรู้แจ้งแทงตลอดในใจของเรา ทำสิ่งใดไว้ นั่นละกรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน เวลา มันจะเกิดมันเกิดจากตรงนั้น เกิดจากการวิตกกังวลตรงนั้นนะ ไอ้ตรงนั้นมันจะพาไปเกิด

แล้วถ้าเราสำรอก เราคายของมันออกไปเป็นชั้นเป็นตอนเข้าไป เองจะมีธรรมเป็นที่พึงเกิด อย่างมีสิ่งอื่นเป็นที่พึ่งเลย หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมีคุณธรรมในหัวใจ เราแสวงหาๆ แสวงหาศีลธรรมอันนั้น แต่ศีลธรรมอันนั้นในพระไตรปิฎกนั้นเป็นทฤษฎีท่านั้น มันไม่มีใครรู้แจ้งในใจอันนั้น เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านรู้แจ้งในใจของท่าน ท่านแสดงออกมา เทวดา อินทร์ พรหมไปฟังเทศน์หลวงปู่มั่น เทวดามาถาม เทวดาจะฟังเทศน์เรื่องอะไร ถามเทวดาเลย อยากฟังเรื่องอะไร เทวดาท่านก็ตอบเป็นภาษาใจ ภาษานี้ก โยมนึกมา เราก็นึกตอบ แล้วเราไม่ต้องเทศน์เลย นี่ภาษาใจ ภาษาใจคือความรู้สึกนึกคิด เพราะมันรู้เท่าทันกัน แล้วมันมาจากไหน ละ มันก็มาจากใจหลวงปู่มั่นไง เพราะใจหลวงปู่มั่นสว่างกระจ่างแจ้งในใจใจ

เวลาฟังเทศน์ฯ สัมโพชนงค์ อริยสังข์จะความจริง มันก็เป็นวิธีการแก้ไขใจอันนี้ เพราะเวลาวิธีการแก้ไขใจอันนี้ จิตนี้กลั่นออกมาจากอริยสังข์ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ทุกข์เป็นสังข์จะทุกข์เป็นความจริง ทุกข์มันคืออะไร ทุกข์ที่มันนั่งอยู่นี้แล้วทนไม่ได้ มันพลิกขา นั่นแหละทุกข์ ทุกข์คือความทนอยู่ไม่ได้ อารมณ์ที่มันบีบคั้นทนอยู่ไม่ได้ สิ่งใดที่เราทนไม่ได้ นั่นแหละทุกข์ ทั้งนั้นเลย ทุกข์คือความที่ทนอยู่ไม่ได้ แล้วทำไมถึงทนไม่ได้ล่ะ

สมุทัยควรละ เข้าใจผิด ความเข้าใจผิด ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ นั่นสมุทัยทั้งนั้นแหละ สมุทัยทั้งนั้น แต่ถ้าเป็นความจริงๆ ครูบาอาจารย์ของเรานั่งตั้งแต่หัวค่ำจนตลอดรุ่ง ไม่ขยับเลย แล้วที่มันจะหลอกลวงขึ้นมา ความทุกข์มันจะจรมมา มันจะมายุมาเหย่ ไม่สน ไปไกลๆ ไปไกลๆ ไม่รับรู้ อยู่กับพุทโธ นั่งจนสว่าง ไม่พลิก ทุกข์อยู่ไหน ทุกข์อยู่ไหน ในเมื่อจิตมันสงบระงับขึ้นมา มันรักษาของมันได้ ทุกข์มันอยู่ไหน ในเมื่อทุกข์มันเข้ามาในใจของเราไม่ได้ ทุกข์มันอยู่ไหน นี่ไง สมุทัยควรละๆ ทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ ละแล้วมันเกิดนิโรธ นิโรธเกิดจากอะไร เกิดจากมรรค เกิดจากการกระทำของเรา ถ้าทำของเรา เราทำของเรา

นี่ไง ถ้าเรามาวัดมาว่า ถ้ามันเป็นที่ร่มที่เย็น ที่ร่มที่เย็นเพราะว่าเขาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาได้ ธรรมโอสถไง ถ้ามันที่ไหน โรงพยาบาลไหนมีหมอ โรงพยาบาลนั้นจะรุ่งเรือง ไปโรงพยาบาลที่หมอย้ายออกไปหมดแล้ว เหลือแต่โรงพยาบาลเปล่าๆ คนไข้ก็ไม่อยากเข้าโรงพยาบาลนั้น

นี่ก็เหมือนกัน เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามันมีเนื้อหาสาระ ศิล สมาธิ ปัญญามันเป็นเนื้อหาสาระของเราขึ้นมา นี่ธรรมโอสถ นี่แหละตัวหมอ นี่ตัวยา ตัวที่มันจะรักษาหัวใจนี้ไง นี่ไง ให้อุโรงพยาบาลก็ขวดยาไป ไปด้วย ไปด้วย โอโฮโฮ! ห้องแอร์เลยละ ห้องกระจกด้วย มีทุกอย่างพร้อมเลย แต่หัวใจเราร้อน

เราอยู่กับโคนต้นไม้นะ อยู่กับข้อเท็จจริง เราไม่ต้องแสวงหาสิ่งใดมา สิ่งนั้นแสวงหาใครก็ได้ โลกก็แสวงหาได้ โลกก็เราร้อนนักอยู่แล้วไง แต่เราจะเอาความจริงของเราขึ้นมา ความจริงแล้วมันต้องไม่มีใครบำรุงรักษาไง โคนต้นไม้ เราเอาไม้กวาดกวาดมันก็โล่งแล้ว ตรงไหนอยู่ได้แล้ว ตรงไหนที่มันสะควกที่มันสบายที่สุด ครูบาอาจารย์ของเราท่านสอนนะ สอนความเรียบง่าย ยิ่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเรียบง่ายใหญ่เลย แต่เพราะความศรัทธาของเราไง เพราะความศรัทธาของเรา เพราะความเชิดชูของเราไง เพราะความศรัทธาของเรา เราก็

ถวายสิ่งที่ประณีตใจ สิ่งที่เป็นสมบัติของเรา เราถวายสิ่งที่เราปรารถนาอันนั้นใจ มันยุ่ง มันยุ่ง ตรงนั้นนะ แต่ถ้าความจริงมันเรียบง่าย เรียบง่ายในใจนี้

ฉะนั้น เวลาเรามาวัดจะมีศาสนพิธี พิธีกรรม พิธีกรรมนั้นมันก็สอนใจ สอนพวกที่ไม่เคย เข้าวัด ไปวัดต้องทำอะไรละ ไปวัดต้องทำอะไรบ้าง ทำอะไรไม่ถูกเลย อ้าว! ไปวัดก็เริ่มต้น ถวายทาน กราบพระ นั่นมันเป็นวิธีการสอนคนเท่านั้นนะ มันเป็นวิธีการ แต่วิธีการอันนั้นมันก็เป็นประโยชน์กับผู้ที่เราจะวางพื้นฐานให้กับเยาวชน

แต่เราเป็นนักรบนะ เวลามาวัด ทุกคนบ่นว่าทุกข์ๆ ทั้งนั้นนะ เวลามาวัดทุกคนอยากได้ ของจริง เวลามาวัดอยากได้ของดี แล้วของดี ของดีมันอยู่ที่ไหนละ

ของดี พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน หัวใจที่มานั้นทุกข์มันยากขึ้นมา โคนกิเลสเหยียบย่ำมา พอเข้ามาวัดมาวา ออกจากวัดไปยิ้มแย้มแจ่มใสเลย อ้อ! พระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้ พุทธะเป็น อย่างนี้ สรรพสิ่งในโลกนี้มันเป็นอนิจจัง สิ่งใดเป็นอนิจจัง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้น เป็นอนัตตา รื่นเริง รื่นเริงแล้วเราละ เราที่อยู่ชีวิตของเราไป ปัจจัยเครื่องอาศัยมันก็มีทั้งนั้นนะ ถ้า ไม่มีงานทำ ไปลงทะเบียนคนจน รัฐบาลจ่ายให้ ๕๐๐ ลงทะเบียนคนจนก็ได้ เราลงทะเบียนอะไร ก็ได้ ถ้าพูดถึงเรื่องการใช้จ่ายนะ ปัจจัยเครื่องอาศัยเท่านั้นแหละ

แต่ที่มันทุกข์มันยากอยู่นั้นเพราะมันจะเทียบหน้าเทียบตาเขาไป อะไรก็จะเทียบหน้าเทียบตาเขา เทียบหน้าเทียบตาเขา พระก็เทียบหน้าเทียบตาเขา พระก็มีปัจจัย ๔ เหมือนกัน มันเทียบหน้าเทียบตา

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนไว้เลย เวลาทางโลกเขากินเพื่อศักดิ์ศรี กินเพื่อเกียรติ กินเพื่อดำรงชีวิต แต่สำหรับพระนะ เวลาเขาได้ปัจจัย ๔ มาแล้ว เวลาจะขบจะฉันก็ เหมือนกับให้หยอดแค่น้ำมันล้อรถเท่านั้น อย่าให้มันเสียดังออกแอดเท่านั้นเอง ฉะนั้นเพื่อ ดำรงชีวิตนี้ไว้ แล้วดำรงชีวิตนี้ไว้

คูลี ทางโลกเมื่อก่อนเวลาโลกไม่เจริญ ทุกคนมีแต่ความขาดตกบกพร่อง ตอนนั้นเวลาการ คมนาคมทุกอย่างมันพร้อม เดียวนี้โรคอ้วน ไม่น่าเชื่อว่าโรคอ้วนเป็นโรคที่ต้องรักษา กินกันมาก เกินไป อุดมสมบูรณ์เกินไป จากที่ไม่มีจะกิน เขาไม่มีจะกิน ให้อ้วนๆ จะเป็นจะตาย

นี่ไง ปัจจัย ๔ เครื่องอาศัยๆ ดำรงชีวิต ฉันทเพื่อดำรงชีวิตเท่านั้น ดำรงชีวิตไว้เพื่อค้นคว้าหาความจริงในใจของเรา ถ้าหาความจริงของเรา นี่มาวัดมาวาไง ถ้ามาวัดมาวาแล้ว อย่างน้อยก็ให้มันบรรเทาทุกข์ ถ้าผู้ที่มีหลักมีเกณฑ์พยายามปฏิบัติตามความจริงขึ้นมาทำให้ได้สัจจะความจริงอันนั้น เป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันติทฤษฎี โคนั้น ศาสนานี้เป็นศาสนาที่มีเหตุมีผล ศาสนามีมรรคมีผล ถ้ามรรคผลมันไม่ขึ้นอยู่กับกาลเวลาหรือ อกาลิโก ไม่เกี่ยวกับกาล ไม่เกี่ยวกับเวลา มันมีสัจจะความจริงตลอดเวลา มันจะร้อนมันจะหนาวขนาดไหน ความจริงก็คือความจริงอยู่อย่างนั้น จิตใจของเราจะเข้าสู่ความจริงได้หรือไม่ จิตใจของเราจะมีอำนาจวาสนาหรือไม่ เราทำของเราตรงนี้ไง เราทำของเราตรงนี้ให้มันกังวานกลางหัวใจนี้ ถ้ามันกังวานขึ้นมากลางหัวใจแล้วจบ

เวลาหลวงตาท่านบรรลุธรรมนะ ท่านกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กราบแล้วกราบเล่า ใครก็แล้วแต่ถ้าเข้าไปถึงสัจธรรมอันนั้นแล้ว เวลาหลวงตาท่านบอกว่าพุทธ ธรรม สงฆ์ รวมลงในใจอันนั้น มันเคารพบูชาจากหัวใจนะ

พ่อแม่เรารัก ใครไม่รักพ่อแม่ไม่มีหรือ ใครก็รักพ่อแม่ทั้งนั้นแหละ แต่ถ้าใครบรรลุธรรมขึ้นมาแล้ว โอ้โฮ! มันจะรักองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รักศาสดามหาศาลเลย พ่อแม่ครูจารย์ ภาษาอีสานตั้งไว้ เป็นทั้งพ่อ เป็นทั้งแม่ เป็นทั้งครู เป็นทั้งอาจารย์

นี่ก็เหมือนกัน พ่อแม่ของเราเป็นครูคนแรกของเรา แต่พ่อแม่ของเราทำให้ชีวิตนี้มา ให้ชีวิตนี้มานี้เป็นพระอรหันต์ของคุณนะ ถ้าเราบรรลุธรรมขึ้นมา โอ้โฮ! มันจะซาบซึ้งๆ นี่ไง ถ้าผู้ที่มีคุณธรรมแล้วเขาเรียกลงใจ ลงใจในธรรม คนเราถ้ามันมีคุณสมบัติอันนั้น มันมีความลงใจ มันเคารพนับถือ

แต่นี้มันพูดกันที่ปาก คุณสิ พ่อแม่ที่มีคุณๆ มันทั้งพ่อทั้งแม่ไว้ที่บ้าน พ่อแม่มีบุญคุณ มันไม่เคยไปดูพ่อแม่มันเลย มันบอกมันรักพ่อรักแม่มัน แต่มันไม่เคยคิดถึงพ่อแม่มันเลย นี่ก็เหมือนกัน ชาวพุทธเคารพพระพุทธเจ้าๆ หลวงตาท่านบอกว่าเหยียบหัวพระพุทธเจ้าแล้วแสดงธรรม เหยียบหัวพระพุทธเจ้า คือเหยียบข่าธรรมวินัย เหยียบข่าไปแล้วแสดงธรรม หลวงตาท่านเน้นบ่อยๆ คนที่หัวใจมันผ่องแผ้ว คนที่หัวใจเป็นธรรม เห็นแล้วมันสะท้อนใจใจ ถ้าเห็นแล้วสะท้อนใจ พูดยออกไปแล้วมันก็พูดอยู่คนเดียว ประชาธิปไตย ยกทีไรแพ้ทุกที เพราะความเห็นอย่างนั้นเป็นความเห็นของโลก

แต่ความเห็นของธรรม เวลาท่านพูดออกมาท่านสะท้อนใจ ท่านถึงพูดออกมา เขี่ยบหัว
พระพุทธเจ้าแล้วแสดงธรรม อวดว่าเคารพ อวดว่าบูชา แต่พฤติกรรมของมัน แต่ถ้ามันเป็นจริง
ขึ้นมามันลงตั้งแต่ที่ใจ เพราะใจมันรู้มันเห็นใจ ใจเรารู้ ใจเราเห็น ใจเราเคารพนะ เวลามันเคารพ
บูชาอันนั้น คุณติ ทำไมพระอานนท์ เวลาเทวทัตปล่อยช้างนาฬาคีรีออกมา พระอานนท์เข้าขวาง
เลย คนที่เคารพบูชา สละชีวิตๆ สละชีวิตถวายเลย สละชีวิตถวายเลย

นี่ไง ถ้ามันเป็นจริงๆ ขึ้นมานะ นี่พอเป็นจริงขึ้นมา ฟังธรรมๆ ฟังธรรมดอกล้ำที่นี้ โยมก็
ฟังทุกวัน เราเทศน์วันหนึ่ง ๓-๔ รอบ ฟังทุกวันดอกล้ำๆ ขึ้นมา ให้มันเป็นจริงขึ้นมาให้ได้ ถ้า
เป็นจริงขึ้นมาะ มันเป็นจริงขึ้นมา มันเป็นจริงในใจอันนั้น ๖ อันนี้คือกิริยาทั้งหมด เวลาพูดมัน
อธิบาย อธิบายข้อเท็จจริงอันนั้น แต่จริงๆ อันนั้นถ้าใครทำขึ้นมาแล้วมันจะกังวลกลางหัวใจ
ดวงนั้น เอวัง